

Vene gümnaasium muutub

Vene poistest võivad saada väga head sõjamehed Eesti riigi kaitsel, ütles Haapsalu Vene gümnaasiumi direktor Gunnar Polma.

Endisest vene kooli voennaja komnatist vaatavad praegu vastu NATO plakatid. Koolis on vabatahtlik kaitseliidu tund.

„Ometi midagi huvitavat,“ kiitsid 11. klassi poisid. Eesti koolides sellist tundi ei ole.

Vene koolis tähistatakse nii eesti kui vene pühi. Eesti Vabariigi aastapäeva aktus oli sel aastal esimest korda ning suurejoonelisem kui eesti koolides.

Tartu rahu aastapäeval rääkis direktor oma veidi vildakas vene keeles selle sündmuse tähtsusest.

Korda peab major

Haapsalu vene gümnaasiumis peab korra patsiga vene erumajor, kelle kohta õpilased arvavad, et ta liiga kergesti politsei välja kutsub.

„Võtsin tööle kõige kõrgema auastmega erusõjaväelase, kes Haapsalust saada oli,“ sõnas direktor Gunnar Polma. Möödunud sügisel vene gümnaasiumi direktori kohale asunud bioloogi haridusega eestlasest on saanud Gunnar Endelovitš.

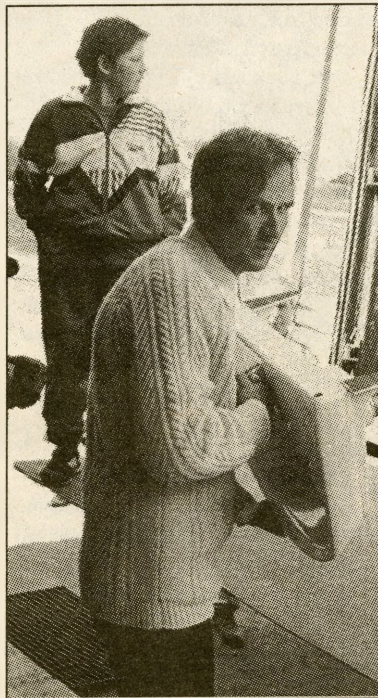
Major peab korda riidehoius, peletab minema koolist välja kasvanud töö ja muu mõistliku tegevuseta noorukeid. Tundide ajal vaatab, et keegi niisama koridoris ei vedeleks ning teiste tunde ei segaks.

„Iga vahetunni järel loeb WC–potid üle,“ lisas majandusjuhataja Madis Kütt. Vaatamata majori valvusele on 5–6 potti kooliaasta jooksul ikka puruks pekstud. „Vene lapsed on temperamentsemad,“ tõdes Gunnar Polma rahulikult.

Eestlased vene koolis

Esimesed eestlased olid vene koolis eesti keele õpetajad. Kaks aastat tagasi kutsus tollane direktor õpetajaks baptisti koguduse endise pastori Jüri Nõlvaku. Jüri on kooli väga palju aidanud, kiidavad õpetajad ning mõtlevad esmajärjekorras humanitaarabi.

Eestikeelseks muutus vene kooli asjaajamine möödunud õppeaastal, kui sekre-

Direktor Gunnar Polma laadib Rootsist saabunud humanitaarabi.

täriks tuli Jüri Nõlvaku abikaasa. Sel õppeaastal lisandunud eestlased on nii õpetajate kui õpilaste arvates aidanud vene koolil luua linna asutustega tihedama kontakti ning tuua põhjalikku remonti vajavasse koolimajja rohkem raha.

Suurest koolist väikseks

Alles kuus aastat tagasi õppis Haapsalu vene gümnaasiumis 1200 õpilast. Nüüd on koolis alla 460 õpilase. Direktor ennustab, et 2004. aastal on vene koolis heal juhul 250 õpilast, aga võib-olla ka alla saja.

Väike osa venelasi lahkub veel Vene-maale, aga kooli küsitlusele vastates teatas oma kavatsusest lähema 4–5 aasta jooksul lahkuda vaid 4 perekonda.

Möödunud sügisel astus Haapsalu mitte–eesti peredest vene kooli esimesse klassi 31 ning eesti koolidesse koguni üheksa last.

Haapsalu gümnaasiumi õppealajuhataja Ülle Lobjaka sõnul saavad vene lapsed eesti koolis hästi hakkama, kui

Haridustee jätkamiseks eesti koolis on paremini valmis need praegused vene gümnaasiumi 3.–5. klassi lapsed, kes on esimesest klassist alates süvendatult eesti keelt õppinud.

Arvo Tarmula foto

kodu last toetab. Läbi–lõhki vene perekonnast pärit Diana õpib viiendas klassis ainult viitele, nelja–viielisi on teisigi.

Haapsalu gümnaasiumi üle minnes lähevad vene lapsed klassi võrra tagasi, et lihtsamini kohaneda. Esimesse klassi tulijate kooliküpsust kontrollitakse ühtmoodi, olgu tegemist eesti või vene lapsega.

Erilist tungi eesti kooli tänavu kevadel Lobjakas ei tunneta. „Vene gümnaasiumi pedagoog [õppealajuhataja Vera Kostitsõna] tõi lapselapse.“

Eesti kooli läinutest on vene kooli tagasi tulnud neli last, loetlevad vene kooli õppealajuhatajad.

Vene laps peab suutma astuda eesti gümnaasiumi

Gunnar Polma peab oluliseks, et venelased mõtleksid, arutaksid, unistaksid ja armastaksid ka edaspidi vene keeles.

„Vene põhikooli haridus, sealhulgas eesti keel peab olema nii hea, et vene laps võiks valida ükskõik millise eesti gümnaasiumi,“ unistab direktor.

Et see teoks saaks, oleks Polma arvates vaja õpetada põhikoolis üht ainet eesti keeles eestlasest õpetaja poolt.

Eriti segaperekondade lapsed suudavad juba praegu eestlaste kõrval konkureerida. Eesti keele õpetajate sõnul võivad selleks konkurentsiks olla enam–vähem valmis praeguse 5. klassi lapsed, kes on algusest peale pidevalt saanud eesti keelt.

Keele saavad selgeks need lapsed, kes on suvevaheajal eesti asutuses tööl, ütles õppealajuhataja Ljudmila Paju.

Vene gümnaasium nagu Prantsuse lütseum

„Eesti Vabariigis peaks vene põhikool olema vene õppekeelele, tugeva eesti ja kultuuri kallakuga ning gümnaasium eesti õppekeelele, aga tugeva vene keele ja kultuuri kallakuga,“ kirjutab direktor kooli arengukavas.

Optimistlik tulevik võiks olla kakskeelne gümnaasium, vene kultuuri keskus, ütles Polma. „Vene gümnaasium tähendaks siis midagi Inglise kolledži

või Prantsuse lütseumi sarnast, kuhu astuvad ka eesti lapsed ja mitte ainult Haapsalust, vaid ka ümbruskonnast.“

Pessimistlik variant vene kooli tulevikust tähendab seda, et gümnaasiumisse lapsi enam ei jätku — enamik soovib haridust omandada eesti koolis.

Praegu säilib gümnaasium kas või sellepärast, et mujal ei ole võimalik venekeelset haridust saada. Probleemiks jäävad need vene koolis 9. klassi lõpetanud, kes gümnaasiumis õppida ei suuda ja keda ükski asutus tööle ei võta.

Tahaksin, et kolmandast kuni viienda klassini õpiksid lapsed nädalas 3–4 tundi inglise keelt, räägib Polma. „Eesti keel ei saa olla vene koolis A–võõrkeel. Eesti keel on riigikeel, mille õppimine on Eestis elades vältimatu.“

Praegu alustatakse vene gümnaasiumis inglise keelega kuuendast klassist. Direktori arvates ei taga see 9. klassi lõpetajale vajalikku keeleoskust.

ANNELI AMMAS